

vrtulový člun na křídlech

Plánek 1:1 vyjde v řadě Modelář za 8,- Kčs

K STAVBĚ

Trup je možno postavit klasickým způsobem, tj. kostru z překližkových žeber a lišt potažená tenkou překližkou, anebo z pěnového polystyrenu. Pro větší jednodušnost a rychlost stavby jsem zvolil druhý způsob, který jsem též nakreslil a popisují jej.

Palubu **1** vyřízneme z překližky tl. 1,5 mm. Příď **2**, záď **3** a výztuhu pylonu **4** zhotovíme z měkkého dřeva (smrk nebo lípa). Dvě schránky **5** pro přední křídla jsou ze smrkového prkénka tl. 20 mm a z překližky tl. 1,5 mm. Po slepení schránky vyvrtáme do každé z nich otvor o \varnothing 4,5 mm a ze strany přilepíme přilepíme matici M4, jak je zřejmé z řezu C-6.

Pylon motoru 6 je ze tří dílů vyřezaných z vícevrstvé překližky tl. 4 mm. Střední díl, vylhčený podle čárkované čáry, prochází trupem a tvoří současně kýl lodě. Z obou stran přilepíme vnější díly pylonu, které mají shodný tvar se středním dílem, ale končí u paluby – viz řez B-B. Po zaschnutí lepidla zaoblíme hrany pylonu, prořízneme otvor pro motor a do spodní části kýlu uděláme zářez pro kormidlo **11**. Hotové uvedené díly přilepíme k palubě **1**. Každou ze schránek **5** zajistíme dvěma vruty 3×35 mm.

Z pěnového polystyrenu vyřízneme s menším přídavkem tvar trupu. Do hloubky 40 mm uděláme vybrání, tzv. kokpit, dále uděláme výřez pro schránky a výztuhu pylonu a můžeme polotovar trupu přilepit k palubě **1**. Z lepenky nebo tenké překližky vyřízneme šablony, ve kterých otvory odpovídají tvaru poloviny žeber I až IX (viz výkres vpravo nahore). Dotykem těchto šablon v příslušných místech kontrolujeme tvar trupu při opracování na čisto. Na opracování pěnového polystyrenu broušením postačí skelný papír hrubého až jemného zrnění, nalepený na delší tuhé podložce. Brusný papír musí být „ostrý“, tj. nezanesený a neopotřebovaný; při broušení není vhodné tlačit, aby se polystyren netral a nedrobil.

Vybroušený trup potáhne kreslicí čtvrtkou nebo tuštlým balicím papírem. Nejdříve vystříháme tvar dna s přídav-

kem 10 mm po celém obvodu. Přečnívací papír nastříháme, zahne na boky trupu a přilepíme. Také od příde asi do jedné třetiny papír rozstříháme a přilepíme. Boční stěny trupu potáhneme stejným papírem jako dno, přečnívací papír odřízneme. Celý model, jakož i potah, lepíme Epoxy 1200.

Kolem výřezu v palubě přilepíme lišty 4×4 , když jsme před tím zhotovili kabinu a nalícovali ji, aby šla dobře nasouvat, jak je vidět z řezu C-C.

Vnitřek kokpitu vylepíme tenčím balicím papírem.

Kabina je sestavena z horního a dolního oblouku **13** (překližka tl. 4 mm), bočnic **14**, přední a zadní stěny **15** a **16** a střechy **17**. Díly **14** až **17** jsou z překližky tl. 1 mm. Dále tvoří kostru kabiny lišty uvedené na výkrese v řezech C-C a D-D. Pro snadnější sestavení vyřízneme otvory oken v přední stěně menší a po přilepení na oblouky je upravíme na přesnou velikost.

Přední i zadní křídla **7, 8, 9** zhotovíme z duralového plechu tl. 1,3 mm nebo z ocelového plechu tl. 1 mm. Přední okraje křídel opilujeme do ostré hrany, jak je vidět z výkresu. **Ostré hrany křídel jsou podmínkou úspěšné jízdy po nich, avšak v tom je právě nebezpečí pro koupající se lidi, proto POZOR!** Přední křídla zajistíme ve schránkách šrouby M4 \times 30 se šestihrannou hlavou, zadní křídla pak šrouby M3 \times 10 s půlkulatou hlavou.

Motorová skupina. Prototyp člunu byl vyzkoušen s motorem Jena 2,5 cm³ a silonovou vrtulí čs. výroby o \varnothing 225/120.

Palivová nádrž **12** o obsahu asi 20 cm³ je pájena ze dvou dílů z mosazného plechu tl. 0,3 mm a měděných trubek o \varnothing 3/ \varnothing 2 mm. Nádrž upevníme společně s motorem na pylon šrouby M3 \times 25 mm s půlkulatou hlavou. Mezi nádrží a pylonem je potřeba vložit podložku **10** (2 kusy) z překližky tl. 4 mm.

Dopiňky modelu, jako anténu **18**, světlomět **19**, polohové svítlny **20**, kruhové záchranné pásy **21**, žerď s vlajkou a ploutvičky zhotovíme ze zbytků materiálu,

Konstruoval Jan HORÁK, Brandýs n. L.

Model neobvyklé koncepce je určen hlavně k jízdám pro zábavu. Proto je konstruován jako kluzák s leteckou vrtulí, u něhož se snadno spouští motor. Také snadnou stavbou je vhodný i pro začínající modeláře.

Jízdy člunu na křídlech není třeba se obávat. Při správném seřízení se celý trup vynoří už po několika metrech jízdy nad hladinu, loď pokračuje v jízdě pouze po křídlech a dosahuje rychlosti asi 40 km/h. Model jezdí nejlépe za klidného počasí. Jste-li však u vody a vítr zvlíne hladinu, stačí odšroubovat křídla a model může jezdit jako obvyklý vrtulový kluzák. Pro omezení dojezdu lze do zádi zasroubovat očko, za které uvážeme silonový vlasec a tím můžeme model kdykoli zastavit.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ: *Vyvarujte se jízdy v blízkosti koupajících se lidí – je nebezpečí zranění!*

popřípadě je upravíme z vhodných věcí (z hraček apod.).

Povrchová úprava. Palubu nalakujeme průhledným lakem, spodek trupu natřeme nejdříve fermezovou barvou, po uschnutí a přebroušení ještě dvakrát syntetickým lakem. Volíme světlé barevné odstíny, například kombinace bílé s červenou, jak je vyznačeno na výkrese červenou čarou. Kabina má stěny bílé a střechu červenou, anténa je bílá, záchranné kruhy bíločervené.

Pro dokončení povrchové úpravy přilepíme kvalitním acetonovým lepidlem celuloidová okénka z vnitřních stran kabiny.

MODEL ZAJÍZDÍME

na klidné a čisté vodě, prosté vodní trávy a různých plovoucích nečistot. Z počátku je vhodné uvázat jej na silonový vlasec – jak už o tom byla zkráj zminka – zejména nemáme-li k dispozici loďku. Do palivové nádrže naplníme asi 5 cm³ paliva, seřídíme motor asi na 2/3 otáček a model vypustíme. Směr jízdy seřizujeme přihýbáním kormidla.

Přibližně po 10 m jízdě s motorem na plný plyn vyjede trup z vody a člun pokračuje v jízdě na křídlech. Zvětšením úhlu nastavení předních křídel dosáhneme rychlejšího „výběhu“ trupu z vody na křídla.

Jak už bylo řečeno, po odmontování křídel jezdí BOBR spolehlivě jako běžný vrtulový kluzák, a to buď volný nebo upoutaný v kruhu (boční upoutání). Zkušenější modeláři mohou zamontovat i radiové řízení (kormidlo, motor), autor to ale sám prozatím nevyzkoušel.

